

## Nr 72.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av visst område å Grängesbergs gruvallmänning i Kopparbergs län; given Stockholms slott den 29 januari 1937.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

## GUSTAF.

*Per Edvin Sköld.*

---

*Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 januari 1937.*

### Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Sköld, anför efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet:

I skrivelse den 18 september 1936 har *domänstyrelsen* meddelat, att K. E. Ruhlin anhållit att få inköpa visst område å Grängesbergs gruvallmänning i Grangärde socken av Kopparbergs län. Vid styrelsens skrivelse finnas fogade till ärendet hörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren Mats Broström över området år 1935 upprättad karta.

Styrelsen anför vidare i huvudsak följande:

Området vore beläget omkring 2 kilometer från Grängesbergs järnvägsstation intill gruvallmänningsens sydvästra gräns, vilken samtidigt utgjorde

sockengräns mellan Grangärde och Ljusnarsbergs socknar samt länsgräns mellan Kopparbergs och Örebro län.

Arealen omfattade 0.191 hektar huvudsakligen tomt och åker. Åkerjorden vore av dålig beskaffenhet.

Å området funnes en sökanden tillhörig källare.

Sökanden vore ägare av den i Ljusnarsbergs socken av Örebro län belägna fastigheten Rålinjeåstorpet, omfattande omkring 1 hektar, varå funnes boningshus och ladugårdsbyggnad. Huvudsakliga delen av området hade sedan år 1903 utan avgäld i god tro brukats av sökanden tillsammans med den honom tillhöriga fastigheten, som angränsade området.

Jägmästaren i Grangärde revir hade tillstyrkt, att sökanden måtte medgivas rätt att inköpa området till ett pris av 50 kronor. Enligt jägmästarens mening föreläge ej anledning att vid försäljningen föreskriva särskilda villkor angående områdets användning samt återköpsrätt. Jämväl vederbörande överjägmästare, bergmästare, länsstyrelse och nyttjanderättshavare hade tillstyrkt försäljningen.

Överlantmätaren i länet hade uttalat, att hinder ej syntes möta mot avstyckning av området till särskild fastighet och att vid upplåtelsen området borde tillförsäkras rätt att över stamfastigheten, Grängesbergs gruvallmänning 1<sup>1</sup>, taga väg till allmän väg.

Sökanden hade förklarat sig villig inköpa området för ett pris av 50 kronor, att erläggas vid köpets avslutande, samt betala avstyckning och övriga med köpet förenade utgifter.

För egen del hade domänstyrelsen ej något att erinra mot att sökanden medgaves rätt att inköpa området på angivna villkor. Tillträdet borde ske vid köpets avslutande. Ärendet syntes ej kunna avgöras utan riksdagens medverkan.

Styrelsen finge därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att ifrågavarande område finge försälas till Ruhlin för en köpeskilling av 50 kronor, under villkor, att området finge tillträdas vid köpets avslutande, då köpeskillingen kontant skulle erläggas till länsstyrelsen i länet, som skulle hava att å området utfärda köpebrev, att området överlätes i det skick, vari det vid tillträdet befunes, att i köpet ej inginge enskilda tillhöriga, å området befintliga byggnader och anläggningar, att området tillförsäkrades rätt att över stamfastigheten taga väg till allmän väg, att köparen bekostade avstyckning och lagfart samt övriga med köpet förenade utgifter, samt att köparen skulle vara skyldig tåla de jämkningar i områdets gränser och eljest, vilka kunde komma att bestämmas vid nämnda avstyckning, som skulle av köparen ombesörjas omedelbart efter köpets avslutande.

I ärendet hava kommerskollegium den 12 oktober 1936 och kammarkollegium den 14 januari 1937 avgivit utlåtanden.

*Kommerskollegium* har förklarat sig icke hava något att erinra mot försäljningen av området på de av domänstyrelsen föreslagna villkoren. Köpeskillingen syntes i enlighet med under senare år tillämpade grunder för fördelning av arrendeavgifter för upplåtelser å skogen böra fördelas med en tredjedel till gruvskogens kassa och två tredjedelar till domänfonden.

*Kammarkollegium* har anfört följande:

Kollegiet hade intet att erinra mot försäljning av ifrågakomna område under de villkor, domänstyrelsen föreslagit, dock med det tillägg att köparen

jämväl skulle vara skyldig gälda alla å tiden från och med tillträdesdagen å området belöpande skatter och onera.

Beträffande dispositionen av köpeskillingen finge kollegiet erinra, att å området vid tiden för ansökningen växande träd numera blivit genom gruvförvaltningen avverkade och således icke komme att ingå i försäljningen. Vid sådant förhållande och då innehavaren av nyttjanderätten till Grängesbergs gruvallmänning ej heller i övrigt framställt anspråk på gottgörelse för avståendet av området, förelåge ingen anledning tillgodoföra gruvallmännings kassa någon del av köpeskillingen utan syntes denna böra i sin helhet tillföras domänfonden.

I likhet med de myndigheter och andra, som yttrat sig i förevarande ären-*Departements-*  
*chefen.* de, tillstyrker jag att sökanden K. E. Ruhlin, vilken allt sedan år 1903 brukat huvudsakliga delen av ifrågavarande område och som är ägare till en området angränsande fastighet om cirka ett hektar, vara finnas uppförda boningshus och ladugårdsbyggnad, måtte beredas tillfälle att förvärva äganderätt jämväl till sagda område, omfattande omkring 0.191 hektar.

Mot den av domänstyrelsen föreslagna köpeskillingen, 50 kronor, och de av styrelsen och kammarkollegium föreslagna köpevillkoren har jag ingen erinran att framställa. I enlighet med vad kammarkollegium förordat torde köpeskillingen böra tillföras domänfonden.

Under åberopande av vad jag sålunda anfört får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att ett område å Grängesbergs gruvallmänning 1<sup>1</sup> i Grängärde socken av Kopparbergs län, omfattande omkring 0.191 hektar och närmare angivet å en av distriktslantmätaren Mats Broström år 1935 upprättad karta, må på de av domänstyrelsen och kammarkollegium angivna villkor försäljas till områdets nuvarande brukare K. E. Ruhlin mot en köpeskillning av 50 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition skall till riksdagen avlåtas av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

*Leif Belfrage.*

---